

Giftfri bekæmpelse af dræbersneglen

HØRSENS KOMMUNE

TEKNIK OG MILJØ

Dræbersnegl

Der er usikkerhed om dræbersneglens oprindelse. Den nyeste teori er, at sneglen stammer fra Sydeuropa, nærmere bestemt fra grænsen mellem Frankrig og Spanien syd for Pyrenæerne. Her holder tørre og hede somre sneglebestanden nede, og teorien er, at Pyrenæerne har forhindret sneglene i at kravle nordpå til et mere velegnet klima. Sneglene er sandsynligvis kommet til Danmark som blind passager sammen med planter og jord importeret syd fra. Klimaet i Danmark med kølige, fugtige somre og lune vintre er ideelt for sneglene.

Dræbersneglen blev første gang registreret i Danmark i 1991, men den er efterhånden blevet et stort problem mange steder i landet, hvor den kan optræde i tusindtal. Sneglen er haveejeres skræk, fordi den kan forekomme i store mængder og nærmest æder alt i haven.

Sit dramatiske navn – dræbersneglen – har den sandsynligvis fået på grund af sin aggressive adfærd; den æder alle planter på sin vej – selv blade på træerne kan den fortære. Ligger der en halvdød snegl på vejen, spiser den også den.

Snegle betragtes normalt som nyttedyr, der er vigtige for nedbrydningen og omsætningen af dødt organisk materiale. Men da dræbersnegle ofte forekommer i et meget stort antal, kan de forårsage store skader både i haver og på afgrøder, og de betragtes derfor som skadedyr.

Beskrivelse

Dræbersnegl er en nøgen snegl - det vil sige uden hus. Den er i slægt med de velkendte røde og sorte skovsnegle. Den kan blive op til 10–15 cm lang.

Unge dræbersnegle

Dræbersneglen er oftest ensfarvet mørkebrun eller brunrød. Den brune farve kan variere fra mørkebrun til lysebrun. Der er også set orange eksemplarer. De unge snegle er fra lyse til over i det grålige og kan have tydelige mørke bånd på siden. De nyklækkede unger er hvide som for mange andre snegles vedkommende.

Sneglene formerer sig og lægger æg, når de er ca. 5 uger gamle. Sneglene er hermafroditte, og det betyder, at alle snegle lægger æg. Sneglen lægger æggene i et hulrum i jorden, i kompost, ved rodhalsen af planter, i affaldsbunker eller under nogle blade. Æggene ligger i en klump med 20-30 æg sammen, de er runde og omkring 2-4 mm store. De er først glasklare men bliver efter nogle dage mælkehvide. De klækkes efter 2-4 uger.

De voksne snegle dør i løbet af efteråret. De nyudklækkede, små snegle graver sig ned i jorden, hvor de overvintrer. De kan således hurtigt begynde deres forplantning, når de kommer frem i foråret. Dræbersnegle har brug for høj luftfugtighed for at trives. Kølige, våde somre er derfor ideelle, og under sådanne gode betingelser kan en snegl lægge mellem 300 og 400 æg på et år. Tørre, hede somre og kolde vintre med megen barfrost vil udrydde en del snegle.

Sneglene er mest aktive om natten og efter regnvejr. Om dagen gemmer de sig i hulrum i jorden, under blade og på andre fugtige og mørke steder med tæt vegetation. Sneglene æder alt: kimplanter, blade, urter, døde dyr, ekskrementer osv. Sneglens livret er dog duftende planter som løgplanter, krydderurter, tagetes og duftende stauder.

Sort skovsnegl

Kældersnegl

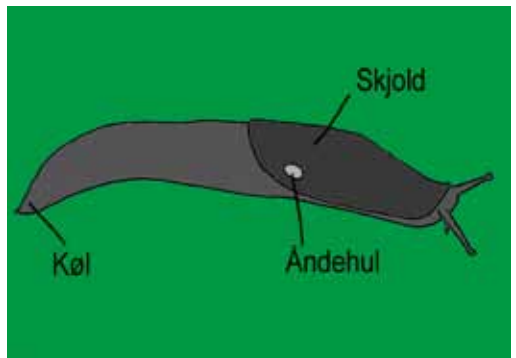
Plettet gråsnegl

Andre snegle

Dræbersneglens udseende kan variere meget, og derfor kan den let forveksles med andre sneglearter. Den kan dog med lidt øvelse kendes fra en række af de andre sneglearter i Danmark.

Nøgne snegle har åndehul på højre side, bagest på skjoldet. På skovsnegle sidder åndehullet meget nærmere hovedet end på de øvrige nøgne snegle. Nogle af de nøgne snegle har desuden en såkaldt køl, en slags finne, bagest på kroppen. Det har ingen af skovsneglene, enden på deres kroppe er afrundet.

Naturlige fjender

Udover mennesket har dræbersneglen ikke mange naturlige fjender i Danmark. Der findes dog nogle nyttedyr, for eksempel fugle, padder, løbebiller og pindsvin.

Hvis disse gives gode livsbetingelser i haven, kan de hjælpe til med at holde antallet af snegle nede, og det er både spændende og hyggeligt at have pindsvin i haven. Hos Dyreværnsforeningen Pindsvinevennerne i Danmark (www.pindsvin.dk) kan man finde oplysninger om, hvordan haven gøres pindsvinevenlig.

Forholdsregler mod sneglen

Ingen steder, hvor dræbersneglen har etableret sig, er den blevet udryddet. Man skal nok indstille sig på, at det kan være svært at komme den helt til livs. Derimod kan man gøre meget for at holde sneglene nede, så køkkenhaven ikke bliver et festmåltid for sneglene - men derimod for familien selv.

Hvis man ikke har sneglen i sin have, er der ingen grund til at iværksætte specielle forholdsregler; man skal blot passe på, man ikke bringer sneglen med ind i haven. Man skal især være opmærksom på at undersøge nye planter og rødder for snegle og snegleæg. Æg og unge snegle kan findes i jorden omkring rod-systemet. Rødderne kan evt. skylles, men husk at opsamle vandet, hvis der skulle være snegleæg.

Tag sneglene i opløbet

Lug ofte og sørg for områder med åben jord. Dette gør det sværere for sneglene at bevæge sig rundt.

Vanding bør ske direkte på planterne om morgenen, da aftenvanding giver sneglene rigtig gode betingelser.

Har man snegle, bør man undlade flisbunddække eller udlægning af halm.

Fjern svampe og nedfaldsfrugt.

De snegle, der klækket i efteråret, samt snegleæg overvinter gerne i de huller, der opstår ved efterårsgravningen. Her ligger de beskyttet af jordens varme. Udsæt derfor gravningen, til æglægningen er ophørt. Det kan være så sent som i november afhængelig af temperaturen eller efter de første nætters frost. Når

du graver sent, blottælger du snegle og æg. Derved vil de blive spist, tørre ud eller blive ødelagt af nattefrosten.

Ved tidlig forårsgravning får du også unger og æg frem, med de samme fordele. Eller brug håndkultivator og rive i haven. Det holder jordoverfladen jævn uden huller.

Fortæl dine naboer det, hvis du har dræbersnegle, så de også kan være opmærksomme og hjælpe til med bekæmpelsen.

Fjern sneglenes skjulesteder

Fjern blade og rådne plantedele fra haven. Fjern brædder og redskaber langs husmure og garager.

Åbne kompostbunker bør være overskuelige, og de skal tjekkes dagligt for snegle. En anden mulighed er at samle haveaffaldet i en sort plastiksæk og lægge det i solen i 14 dage, inden indholdet hældes over i den åbne kompost.

I en lukket kompostbeholder dræbes snegle og æg, når der opnås god varmeudvikling under komposteringen. Tjek eventuelt det øverste lag i beholderen for snegle.

Bekæmpelse

Indsamling

Da sneglene er nataktive, er det bedst at samle dem ind sent om aftenen, når duggen er faldet, eller tidligt om morgenen. For at lette indsamlingen kan man starte med at lede ved deres yndlingsopholdssteder, for eksempel i kvasbunker, og ellers hvor der er fugtigt. Læg eventuelt nogle store rabarberblade eller nogle sorte sække ud i haven med lokkemad under. Det kan for eksempel være rådden frugt, våd hunde- eller kattermad eller kaffegrums. Tidligt næste morgen vendes sækken eller bladene, og sneglene fjernes og aflives.

Husk at bruge handsker ved indsamling, da sneglenes slim kan indeholde colibakterier.

Aflivning

Når sneglene er indsamlet, skal de aflives hurtigt og humanitært.

Klip eller hak sneglen over lige bag hovedet. Da døde snegle tiltrækker andre snegle, bør alle snegledele samles i en pose, der bindes for og puttes i skraldespanden.

Saml små portioner snegle ad gangen i en spand og hæld spilkogende vand over dem.

Husk at bruge handsker ved indsamling og håndtering af sneglene.

Aflivning med salt eller salmiakspiritus er en pinefuld død for sneglen, der har en meget følsom glidesål.

Kemisk bekæmpelse

Brug aldrig sneglegift, da det går ud over tudser og frøer, der blandt andet lever af snegleæg.

Desuden er det umuligt at udrydde snegle ved hjælp af gift; der vil altid dukke nye op.

Ferramol Sneglestop

Ferramol Sneglestop er et biologisk nedbrydeligt sneglemiddel, baseret på 1% jernfosfat. Ferramol er blåfarvede sneglekorn, der enten strøs ud på jorden på de angrebne arealer eller lægges i en sneglefælde eller i et sneglespyd.

Ferramol er godkendt til brug på økologiske brug.

Ved udstrøning på jorden dræber Ferramol også andre snegle, som kan gøre stor nytte i haven.

Sneglefælde

Sneglefælde og spyd

Sneglefælden og spyd har den fordel, at sneglemidlet ikke udvaskes i regnvejr.

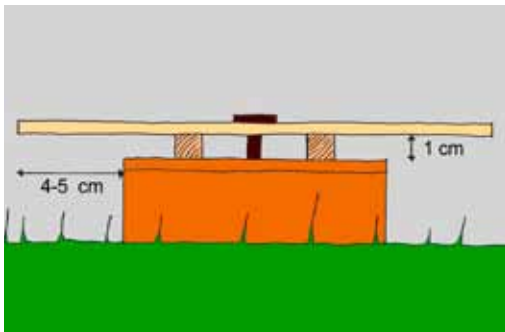
Sneglespyd kan købes i havecentre.

3-5 fælder placeres rundt om i haven på sneglenes tilholdssteder. Sneglene kravler ind i fælden og spiser sneglekornene, derefter kravler de hen under buske og anden vegetation og dør. Husk at holde dåserne fyldt med Ferramol.

Du kan selv lave sneglefælder

Tag for eksempel bunden af en tobaksdåse. Find en gammel træplade eller lignende, som er cirka 4–5 cm bredere end dåsen. Søm to små lister á 1 cm tykkelse på pladen. Bank træpladen ned ovenover dåsen med et langt søm.

Der skal være så lille afstand mellem plade og dåse for, at dræbersneglene lige akkurat kan kravle ind, mens vinbjergsneglene forhindres i at kunne. Dåsen fyldes med Ferramol Sneglestop.

Afskrækning og forhindringer

Sneglene bryder sig ikke om at glide hen over ru eller kantede overflader som for eksempel grannåle, knuste muslinge-skaller eller savsmuld, der lægges i et 5 cm tykt og 1/2 meter bredt lag.

Salt

Brug aldrig salt i haven; salt ødelægger jorden, fordi det bindes i jorden og gør den uegnet til at dyrke planter i.

Sneglehegn

Sneglehegn kan være en god mulighed rundt om begrænsede arealer som for eksempel en køkkenhave.

Sneglehegnet laves af galvaniseret jern-blik. Det laves med et knæk som et 1-tal med en 45°-55° vinkel mod ydersiden og er 30 cm højt, heraf 10 cm nedgravet. Knækket skal være 6 cm langt.

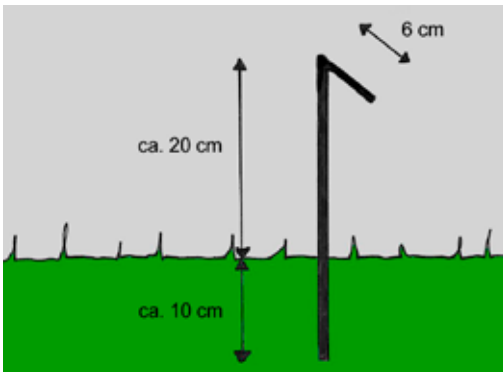
Sneglene kan ikke mestre denne stejle vinkel. Skulle det lykkes de mindste, kan det forhindres med en stribe brun sæbe oppe i knækket.

Hjørnet er vigtigt, da der ellers opstår en indgang, ligesom der ikke må vokse græsstrå op og danne en bro. Bedst er det at have en sti udenom.

Snegleslim

Dræbersneglen er meget slimet. Slimen er sej og kan være svær at vaske af.

Man bør ikke spise grøntsager eller urter med snegleslim på, da slimen kan indeholde mange bakterier.

Sneglehegn om køkkenhave

Kilder:

www.nyttedyr.dk

www.skovognatur.dk

www.havenyt.dk

www.pindsvin.dk

www.snegleforum.dk

Grøn Viden nr. 124, 1999 – Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri – Dansk Jordbrugsforskning.

*Foto:
Pindsvinet er fotograferet af Pindsvinevennerne i Danmark*

Besøg os i Sund By Butikken

og få en snak om:

- giftfri ukrudtsbekæmpelse
- bekæmpelse af dræbersnegle
- giftfri skadedyrsbekæmpelse
- kompostering og brug af kompost

Vi sælger kompostbeholdere, ormekulturer og andet tilbehør.

Køb en redekasse til din have i Sund By Butikken og nyd fuglelivet sommeren igennem. Havens småfugle bekæmper effektivt skadevoldende insekter og larver.

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens

Telefon: 76 29 29 29
www.horsenssundby.dk
www.horsenskommune.dk

HORSENS KOMMUNE
TEKNIK OG MILJØ